

Kako lahko uspešno sobivamo z bobrom?

Bobrova dejavnost lahko ponekod povzroča težave, ki jih je z ustreznimi ukrepi mogoče omiliti ali preprečiti.

Zaščita dreves

Posamezna drevesa lahko pred glodanjem učinkovito zaščitimo z mrežo. Za zaščito debel se lahko uporabljajo tudi ustrezni zaščitni premazi. Kjer želimo zaščititi več dreves ali večjo površino, je primernejša ograja.

Uravnavanje vodostaja

Jezovi lahko ponekod povzročijo neželen dvig vodne gladine in poplavljanje zemljišč. V takih primerih je mogoče vodostaj uravnavati, ne da bi jez v celoti odstranili.

Zaščita pridelkov

Bober lahko obiskuje njive, sadovnjake in vrtove v bližini vodotokov. Dostop do teh površin lahko omejimo z ustreznimi ograjami ali drugimi odvrčali.

Bober je v Sloveniji **zavarovana živalska vrsta**, zato v bobrove jezove, bobrišča in druge strukture, povezane z njegovim življenjem, ne posegamo. Kadar je poseg potreben, se najprej posvetujemo s pristojnimi strokovnimi službami in pridobimo ustrezno dovoljenje.

Kaj storimo, če srečamo bobra?

Bober je praviloma plašna žival in se človeku izogiba.

Če ga opazimo:

- ohranimo razdaljo in ga tiho opazujemo,
- ne približujemo se mu in ga ne hranimo,
- psa držimo na povodcu,
- ne posegamo v bobrišča, jezove ali druge strukture.

Ko bober zazna nevarnost, lahko z repom glasno udari po vodni gladini in tako opozori druge bobre v bližini, nato pa se običajno umakne v vodo.

Podrobnejše informacije o bobru in praktične nasvete za uspešno sobivanje najdete na spletni strani zemljan.si.

Skenirajte QR-kodo in izvedite več o bobru.

Kontakt:

Zemljan – zavod za naravovarstvene rešitve
zavod@zemljan.si
zemljan.si

ZEMLJAN

MESTNA OBČINA MARIBOR

Zloženka je nastala v okviru projekta **MariBOBER – Sobivanje z bobrom v urbanem prostoru Maribora**, ki ga sofinancira Mestna občina Maribor.

Pripravil in izdal: Zavod Zemljan – zavod za naravovarstvene rešitve
Fotografije: Martina Vida, Robert Šiško, Tatjana Gregorc, iStock
Leto izdaje: 2026

BOBER

Spoznamo njegovo življenje, sledi in vlogo v naravi

Kdo je bober?

Evrazijski bober (*Castor fiber*) je največji evropski glodavec. Nekoč splošno razširjena vrsta je predvsem zaradi intenzivnega lova v večjem delu Evrope izumrla. Zaradi varstva vrste in ponovnih naselitev se je v zadnjih desetletjih vrnil na območja nekdanje razširjenosti, tudi v Slovenijo, kjer danes naseljuje številne vodotoke.

Prilagojen na vodno okolje.

Živi ob rekah, potokih, jezerih in drugih vodnih telesih z dovolj vode ter obrežne vegetacije. Gost kožuh, plavalna kožica na zadnjih nogah, ploščati rep in druge prilagoditve mu omogočajo spretno plavanje in potapljanje.

Aktiven predvsem ponoči.

Najdejavnejši je od mraka do zore. Čez dan običajno počiva v bobrišču ali drugem varnem zavetju, zato ga le redko opazimo.

Rastlinojedenec.

Prehranjuje se izključno z rastlinami. Spomladi in poleti uživa predvsem zelenate in vodne rastline ter liste, jeseni ter pozimi pa predvsem lubje in poganjke dreves ter grmov.

Življenje v družini.

Bobri živijo v družinah, ki jih sestavljajo odrasel par in mladiči. Mladi pri starših ostanejo približno dve leti.

Po bobrovi sledi

Prisotnost bobra razkrivajo značilne sledi.

Obglodana in podrta drevesa

Jeseni in pozimi na bobrovo aktivnost opozarjajo obglodana in podrta drevesa. Debla so pogosto obglodana v značilni obliki peščene ure. Sveži ugrizi in ostružki so svetli, sčasoma pa potemni.

Bobrišča

Bober lahko biva v rovih, izkopanih v brežino, ali v značilnih kupolastih bobriščih, zgrajenih iz vej, blata in rastlinskega materiala. Vhod v bivališče je pod vodno gladino.

Jezovi

Na manjših vodotokih bober gradi jezove, da si zagotovi zadostno količino vode. V globlji vodi je okretnejši, hitrejši in lažje pride do hrane.

Stopinje in druge sledi

Njegovo prisotnost razkrivajo tudi stopinje, uhojene stečine, kanali in značilni iztrebki.

Zakaj je bober pomemben?

Bober je ena redkih živalskih vrst, ki s svojim načinom življenja pomembno spreminja okolje ter velja za ekosistemskega inženirja in ključno vrsto sladkovodnih ekosistemov. Njegovo sposobnost ustvarjanja in obnavljanja mokrišč danes vse bolj prepoznavamo tudi kot pomemben del na naravi temelječih pristopov k obnovi ekosistemov.

Ustvarja in vzdržuje mokrišča.

Bobrovi jezovi upočasnijo odtok vode in povečajo njeno zadrževanje v pokrajini. Za jezovi nastajajo mokrišča, ki sodijo med najbolj ogrožene in hkrati najbolj biotsko pestre življenjske prostore.

Povečuje biotsko pestrost.

Bobrova mokrišča nudijo življenjski prostor dvoživkam, ribam, kačjim pastirjem, pticam, sesalcem ter številnim drugim vrstam.

Prispeva k boljši kakovosti vode.

Za bobrovimi jezovi se zaradi počasnejšega toka odlagajo sedimenti in nanje vezana hranila ter nekatera onesnaževala. Bobrova mokrišča tako delujejo kot naravni filtri in lahko prispevajo k boljši kakovosti vode.

Krepi odpornost narave.

Z zadrževanjem vode bobrova mokrišča blažijo posledice suše, ohranjajo življenjske prostore številnih vrst in povečujejo odpornost vodnih ekosistemov na podnebne spremembe.

